Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MICHAL BOBEK
prednesené 27. októbra 2016 [1]

Vec C-551/15

Pula Parking d.o.o.
proti
Svenovi Klausovi Tederahnovi

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Općinski sud u Puli-Pola (Mestský súd Pula, Chorvátsko)]

„Časová pôsobnosť práva Únie — Zmluva o poskytovaní služieb — Zmluva medzi podnikom s verejnou kapitálovou účasťou a fyzickou osobou — Acta iure imperii — Rozsah pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 1215/2012 — Notárske a súdne činnosti — Pojem ‚súd alebo tribunál'"

I – Úvod

1. Pán Tederahn (ďalej len „žalovaný") má bydlisko v Nemecku. V roku 2010 zaparkoval svoje auto na parkovisku v meste Pula, Chorvátsko. Nezaplatil parkovné. O päť rokov neskôr, Pula Parking d.o.o. (ďalej len „Pula Parking" alebo „žalobca"), podnik s verejnou kapitálovou účasťou, poverený správou parkoviska, požiadal notára v Chorvátsku o vydanie návrhu na začatie exekučného konania proti žalovanému. Žalovaný podal proti exekučnému príkazu námietky. Podľa štandardného vnútroštátneho konania bola vec postúpená príslušnému vnútroštátnemu súdu, ktorým je Općinski sud u Puli-Pola (Mestský súd Pula, Chorvátsko), ktorý v predmetnej veci podáva návrh na začatie prejudiciálneho konania.

2. Vnútroštátny súd sa pýta, či vec spadá do pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „nariadenie") [2]. V podstate kladie dve otázky. Po prvé vzhľadom na to, že žalobca je povereným podnikom s verejnou kapitálovou účasťou, spadá vec pod pojem občianske a obchodné veci? Po druhé vzťahuje sa na chorvátskych notárov vydávajúcich exekučný príkaz nariadenie, ktoré sa týka „rozsudkov" vydaných „súdmi alebo tribunálmi"?

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady z 12. decembra 2012 (Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1).

II – Právny rámec

A – *Právo EÚ*

1. Nariadenie č. 1215/2012

3. Odôvodnenia nariadenia uvádzajú:

„10. Rozsah pôsobnosti tohto nariadenia by sa mal vzťahovať na všetky hlavné občianske a obchodné veci okrem určitých presne vymedzených vecí,…

…

15. Normy právomoci by mali byť ľahko predvídateľné a vychádzať zo zásady, že právomoc sa všeobecne zakladá podľa bydliska žalovaného. …

16. Okrem bydliska žalovaného musia byť k dispozícii aj alternatívne kritériá právomoci založené na úzkej väzbe medzi súdom a žalobou alebo na účely uľahčenia efektívneho riadneho výkonu súdnictva. …“

4. Článok 1 ods. 1 nariadenia stanovuje:

„Toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné a správne veci ani na zodpovednosť štátu za úkony a opomenutia pri výkone štátnej moci (*acta iure imperii*).“

5. Článok 1 ods. 2 nariadenia vylučuje z pôsobnosti nariadenia určité oblasti, vrátane konkurzného konania, sociálneho zabezpečenia, rozhodcovského konania, vyživovacej povinnosti a dedenia zo závetu a zo zákona.

6. Článok 2 okrem iných obsahuje aj nasledujúcu definíciu:

„a) ‚rozsudok‘ je každé rozhodnutie súdu alebo tribunálu členského štátu, bez ohľadu na jeho označenie, vrátane uznesenia, nariadenia, rozhodnutia alebo exekučného príkazu, ako aj rozhodnutia o určení trov alebo výdavkov súdnym úradníkom [‚rozhodnutie‘ je každé rozhodnutie súdu alebo tribunálu členského štátu, bez ohľadu na jeho označenie, vrátane rozsudku, nariadenia, uznesenia alebo exekučného príkazu, ako aj rozhodnutia o určení trov alebo výdavkov súdnym úradníkom – *neoficiálny preklad*].

– Na účely kapitoly III zahŕňa ‚rozsudok‘ aj predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení, ktoré boli nariadené súdom alebo tribunálom, ktorý má na základe tohto nariadenia právomoc rozhodovať vo veci samej. Nezahŕňa predbežné opatrenie vrátane ochranného opatrenia, ktoré sa nariadilo takýmto súdom alebo tribunálom bez predvolania žalovaného na súd, okrem prípadu, že rozsudok obsahujúci toto opatrenie sa žalovanému doručil skôr, ako sa začal výkon.“

7. Článok 3 spresňuje:

„Na účely tohto nariadenia pojem ‚súd‘ zahŕňa tieto orgány v rozsahu, v akom majú právomoc vo veciach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia:

a) v Maďarsku notár (közjegyző) v skrátených konaniach týkajúcich sa platobných rozkazov (fizetési meghagyásos eljárás);

b) vo Švédsku exekučný orgán (Kronofogdemyndigheten) v skrátených konaniach týkajúcich sa platobných rozkazov (betalningsföreläggande) a pomoci (handräckning).“

8. Článok 4 upravuje všeobecné pravidlo, podľa ktorého majú právomoc súdy zmluvného štátu, v ktorom má žalovaný bydlisko.

9. Článok 7 ods. 1 písm. a) stanovuje, že v zmluvných veciach možno žalovaného žalovať na súdoch podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby. Článok 7 ods. 1 písm. b) uvádza, že miestom plnenia pri predaji tovaru je miesto, kam sa podľa zmluvy tovar doručil alebo mal dodať. Pri poskytovaní služieb je to miesto, kde sa služby poskytli alebo mali poskytnúť. Článok 7 ods. 1 písm. c) stanovuje, že vo všetkých ostatných prípadoch sa uplatní všeobecné pravidlo uvedené v článku 7 ods. 1 písm. a).

10. Článok 24 ods. 1 druhý pododsek uvádza, že v konaniach, ktorých predmetom je nájom nehnuteľnosti na dobu maximálne šesť mesiacov, majú právomoc tiež súdy členského štátu, v ktorom sa nehnuteľnosť nachádza.

11. Článok 66 stanovuje, že nariadenie sa uplatňuje na konania začaté od 10. januára 2015.

B – *Vnútroštátna právna úprava*

1. Exekučný zákon

12. Podľa § 278 Ovršni zakon (exekučný zákon)[3] notári rozhodujú o návrhoch na vykonanie exekúcie založených na verejných listinách v súlade s ustanoveniami uvedeného zákona.

13. Podľa § 279 ods. 1 a 3 exekučného zákona je v prípade exekučných titulov miestne príslušný notár so sídlom v územnom obvode (regióne), v ktorom sa nachádza bydlisko alebo sídlo dlžníka, proti ktorému sa exekúcia vedie. Ak sa návrh na vykonanie exekúcie predloží notárovi, ktorý nie je miestne príslušný, súd taký návrh zamietne.

14. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že podľa § 282 ods. 3 exekučného zákona, notár, ktorému sa včas predložia prípustné a odôvodnené námietky proti exekučnému príkazu, ktorý vydal, postúpi vec na posúdenie príslušnému súdu. Daný súd má o týchto námietkach rozhodnúť v súlade s § 57 a § 58 uvedeného zákona.

2. Nariadenie o výbere parkovného

15. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že parkovanie v meste Pula je upravené nariadením o výbere parkovného a kontrole parkovania na verejných parkoviskách zo 16. decembra 2009[4] a 11. februára 2015 (ďalej len „nariadenie o výbere parkovného“)[5].

16. Článok 1 ods. 2 nariadenia o výbere parkovného stanovuje, že technické a organizačné úlohy, výber parkovného, kontrolu parkovania vozidiel, údržbu a čistenie, ako aj iné úlohy na platených verejných parkoviskách bude vykonávať podnik Pula Parking. Ide o podnik s verejnou kapitálovou účasťou vo vlastníctve mesta Pula.

3 — *Narodne novine* (Úradný vestník) č. 112/12, 25/13, 93/14.

4 — *Službene novine Grada Pule* (Úradný vestník mesta Pula č. 21/09).

5 — *Službene novine Grada Pule* (Úradný vestník mesta Pula č. 03/15).

17. Nariadenie o výbere parkovného ďalej stanovuje, že používatelia parkovacích miest uzatvárajú zmluvu s Pula Parking, je im vydaný lístok platný po dobu 24 hodín a súhlasia so všeobecne platnými podmienkami. Používatelia majú osem dní na to aby parkovné zaplatili a v prípade že sa tak nestane, sú povinní zaplatiť aj zákonom stanovené úroky z omeškania a trovy konania.

III – Skutkový stav, konanie a prejudiciálne otázky

18. Dňa 8. septembra 2010 žalovaný zaparkoval svoje auto na verejnom parkovisku v meste Pula na chorvátskom pobreží. Pri odchode žalovaný nezaplatil 100 HRK (približne 13 eur) za denný parkovací lístok. Platbu neuhradil ani v lehote osem dní určených na zaplatenie predtým, než mu vzniknú zákonom stanovené úroky z omeškania.

19. Dňa 1. júla 2013 pristúpilo Chorvátsko k Európskej únii.

20. Dňa 27. februára 2015 žalobca, Pula Parking, podnik vo vlastníctve mesta Pula, ktorému bola prostredníctvom rozhodnutia verejného orgánu zverená správa dotknutého parkoviska, podal návrh na začatie konania vo veci vymáhania dlhu. V tento deň predložil žalobca verejnému notárovi so sídlom v Pule návrh na vydanie exekučného príkazu na sumu 100 HRK, a to na základe „verejnej listiny“. Touto listinou bol výpis z účtovných dokladov žalobcu, v ktorom bol uvedený dlh žalovaného.

21. Dňa 25. marca 2015 bol vydaný exekučný príkaz. Dňa 21. apríla 2015 podal žalovaný námietky proti exekučnému príkazu a v súlade s § 282 ods. 3 exekučného zákona bola vec postúpená na Općinski sud u Puli-Pola (Mestský súd Pula), ktorý v danej veci predložil návrh na začatie prejudiciálneho konania. Žalovaný pred vnútroštátnym súdom tvrdil, že notár nebol príslušný *ratione materiae* ani *ratione loci*, aby na základe verejnej listiny vydal exekučný príkaz proti štátnym príslušníkom iných členských štátov Únie.

22. Za týchto okolností sa Općinski sud u Puli-Pola (Mestský súd Pula) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Uplatní sa na prejednávaný prípad nariadenie (EÚ) č. 1215/2012 vzhľadom na právnu povahu vzťahov medzi účastníkmi konania?

2. Týka sa nariadenie… č. 1215/2012 právomoci notárov v Chorvátskej republike?“

23. Písomné pripomienky predložili žalobca, žalovaný, chorvátska, nemecká a švajčiarska vláda, ako aj Európska komisia. Účastníci konania, ktorí predložili písomné pripomienky, s výnimkou nemeckej a švajčiarskej vlády, predniesli tiež ústne vyjadrenia na pojednávaní, ktoré sa konalo 14. júla 2016.

IV – Posúdenie

A – *O prípustnosti*

1. Zlučiteľnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania s chorvátskym právom

24. Žalovaný tvrdí, že návrh na začatie prejudiciálneho konania musí byť zamietnutý z toho dôvodu, že nespĺňa požiadavky stanovené chorvátskym právom. Žalovaný v tejto súvislosti predovšetkým uvádza, že návrh bol vyhotovený vo forme listu a nie formou uznesenia súdu. Žalovaný dodáva, že proti návrhu podal opravný prostriedok pred vnútroštátnymi súdmi.

25. Je ustálenou judikatúrou, že Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, „či rozhodnutie vnútroštátneho súdu bolo prijaté v súlade s vnútroštátnymi pravidlami organizácie súdov a súdnych konaní. Súdny dvor sa musí teda pridržať rozhodnutia súdu členského štátu, pokiaľ nebolo zrušené v rámci opravných prostriedkov eventuálne upravených vnútroštátnym právom“ [6].

26. Pokiaľ teda ide o konkrétnu formu návrhu, vyššie uvedená judikatúra potvrdzuje, že ide o záležitosti, ktoré sú oprávnené preskúmať výlučne vnútroštátne súdy. Navyše pokiaľ ide o prípadný opravný prostriedok proti návrhu na začatie prejudiciálneho konania na vnútroštátnej úrovni, Súdnemu dvoru neboli poskytnuté informácie o tom, či návrh na začatie prejudiciálneho konania v tejto veci bol zrušený. Súdnemu dvoru nebolo dokonca doručené žiadne formálne oznámenie o podaní opravného prostriedku. Z tohto dôvodu, kým Súdny dvor nebude informovaný zo strany vnútroštátneho súdu o tom, že chce svoj návrh vziať späť, [7] považuje podanie návrhu na začatie konania za právoplatné.

27. Z týchto dôvodov žiadne z vyššie uvedených tvrdení žalovaného nespochybňuje prípustnosť návrhu vnútroštátneho súdu.

2. Uplatniteľnosť práva EÚ *ratione temporis*

28. Predmetný zmluvný záväzok vznikol 8. septembra 2010. Chorvátsko pristúpilo k Európskej únii 1. júla 2013. Nariadenie č. 1215/2012 nadobudlo platnosť 10. januára 2015. Za týchto okolností vzniká otázka, či sa nariadenie uplatňuje *ratione temporis*.

29. Podľa článku 2 Aktu o pristúpení Chorvátska (ďalej len „Akt o pristúpení“), [8] právo Únie sa stáva okamžite záväzné v Chorvátsku k 1. júlu 2013. [9]

30. Článok 66 nariadenia stanovuje, že sa uplatňuje na „konania začaté… od 10. januára 2015“.

31. V prejednávanej veci bolo exekučné konanie začaté 27. februára 2015. Toto konanie bolo napadnuté 21. apríla 2015.

32. Z vyššie uvedeného vyplýva, že pravidlá o právomoci a výkone obsiahnuté v nariadení sa v plnej miere uplatňovali v Chorvátsku v rozhodnom čase, teda v čase začatia konania, bez ohľadu na to, či išlo o 27. február 2015 alebo 21. apríl 2015.

33. Nie je podstatné, že sa predmetné exekučné konanie týka skutočností, ktoré predchádzali vstupu Chorvátska do Únie. Ako som sa už na inom mieste snažil vysvetliť, zásada okamžitej uplatniteľnosti práva Únie na prebiehajúce právne vzťahy umožňuje potenciálnu zmenu týchto vzťahov. [10] Navyše pokiaľ ide o prejednávaný návrh, je dôležité, že nové pravidlá Únie sú uplatniteľné aj na niektoré skutočnosti predchádzajúce pristúpeniu a že tento dôsledok je prirodzený vo veciach výkonu a v procesných konaniach. V skutočnosti je bežné, že na vymáhanie pohľadávok sa vzťahujú pravidlá platné v čase začatia exekučného konania a nie procesné pravidlá platné v čase podpisu pôvodnej zmluvy.

6 — Rozsudok z 11. júla 1996, SFEI a i. (C-39/94, EU:C:1996:285, bod 24); pozri tiež rozsudok zo 14. januára 1982, Reina (C-65/81, EU:C:1982:6, bod 7), a z 11. apríla 2000, Deliège (C-51/96 a C-191/97, EU:C:2000:199, bod 29).

7 — S dôrazom kladeným v skutočnosti na rozhodnutie vnútroštátneho súdu, nie nevyhnutne odvolacieho súdu. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť závery z možného rozhodnutia v odvolacom konaní proti jeho návrhu na začatie prejudiciálneho konania – pozri rozsudok zo 16. decembra 2008, Cartesio (C-210/06, EU:C:2008:723, najmä body 93 a 97).

8 — Akt o podmienkach pristúpenia Chorvátskej republiky a o úpravách zmluvy o Európskej únii, Zmluvy o fungovaní Európskej únie a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 112, 2012, s. 21).

9 — Ak nie je iná lehota stanovená na základe aktu o pristúpení alebo v jeho prílohách. Žiadne takéto výnimky sa v prejednávanej veci neuplatňujú.

10 — Pozri moje návrhy vo veci Nemec (C-256/15, EU:C:2016:619, body 25 až 44).

34. Tento záver potvrdzuje judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa uplatniteľnosti pravidiel Únie *ratione temporis* vo veciach právomoci a výkonu rozhodnutí. Napríklad vo veci Collin [11] sa Súdny dvor zaoberal situáciou, v ktorej išlo o pracovnú zmluvu uzavretú a ukončenú pred nadobudnutím platnosti Bruselského dohovoru, ktorý bol predchodcom nariadenia. [12] Konanie sa začalo po jeho vstupe do platnosti. Súdny dvor potvrdil, že na to, aby sa uplatnili pravidlá týkajúce sa právomoci a výkonu, „je podstatné iba to…, aby boli súdne konania začaté [deň nasledujúci po nadobudnutí platnosti nariadenia]“ [13].

35. Pri spochybnení uplatniteľnosti práva Únie *ratione temporis v* prejednávanej veci odkazuje žalovaný na uznesenie Súdneho dvora vo veci VG Vodoopskrba [14]. V danej veci Súdny dvor rozhodol, že nie je príslušný, ale z dôvodu, že vnútroštátny súd žiadal o výklad práva Únie, ktorý sa týkal hmotnoprávnych ustanovení zmluvy, uzavretej a zjavne čiastočne vykonanej pred pristúpením Chorvátska k Európskej únii. Mohlo to potenciálne viesť k prehodnoteniu predchádzajúcich, predvstupových udalostí. Naopak, prejednávaná vec sa týka výlučne (súčasného a vo svojej podstate budúceho) vymáhania údajne dlžnej sumy, v rámci exekučného konania začatého nesporne až po pristúpení.

36. Z týchto dôvodov sa domnievam, že Súdny dvor je príslušný *ratione temporis* odpovedať na otázky položené vnútroštátnym súdom týkajúce sa výkladu nariadenia č. 1215/2012.

3. Hypotetická povaha druhej otázky

37. Problém nastáva v súvislosti s možnou hypotetickou povahou druhej otázky vnútroštátneho súdu. Tento problém je preskúmaný nižšie v rámci celkového posúdenia druhej otázky, v bodoch 56 až 61 týchto návrhov.

B – *O podstate veci*

1. O prvej otázke

38. Vnútroštátny súd sa pýta, či prejednávaná vec spadá do pôsobnosti nariadenia. Odkazuje v tejto súvislosti na „právnu povahu vzťahov medzi účastníkmi konania“. Chápem to tak, že vnútroštátny súd žiada o určenie, či prejednávaná vec spadá pod pojem „občianske a obchodné veci“, zohľadňujúc to, že žalobca je podnikom s verejnou kapitálovou účasťou a poverený správou a zohľadňujúc typ zmluvy.

39. Z nižšie uvedených dôvodov sa domnievam, že áno.

11 — Rozsudok z 13. novembra 1979, Sanicentral/René Collin (C-25/79, EU:C:1979:255, bod 6). Judikatúra vypracovaná podľa nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42) a Bruselského dohovoru z 27. septembra 1968 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32), predchodcov nariadenia č. 1215/2012, sa uplatňuje rovnako na nariadenie č. 1215/2012, kde relevantné ustanovenia „sú formulované zhodne“. Potreba zabezpečiť kontinuitu výkladu týchto nástrojov je navyše pripomenutá v odôvodnení 34 nariadenia č. 1215/2012. Pozri napríklad rozsudok z 11. apríla 2013, Sapir a i. (C-645/11, EU:C:2013:228, bod 31 a citovanú judikatúru).

12 — Rozsudok vo veci Collin sa týkal Bruselského dohovoru, ale je možné ho uplatniť aj na iné veci. Článok 54 tohto dohovoru tiež výslovne predvídal svoje uplatnenie na konania začaté po jeho vstupe do platnosti (pozri poznámku pod čiarou 11). Pozri najnovšie osobitne vo vzťahu k časovému uplatneniu nariadenia č. 1215/2012 a pristúpeniu nových členských štátov, návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci Kostanjevec (C-185/15, EU:C:2016:397, bod 24 a nasl.).

13 — Pokiaľ ide o širšiu analógiu, rovnaký prístup sa uplatnil aj v prípade, kedy sa po pristúpení vymáhali (správne) poplatky uložené pred pristúpením – pozri rozsudok zo 14. januára 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11).

14 — Uznesenie z 5. novembra 2014 (C-254/14, EU:C:2014:2354).

40. Pojem „občianske a obchodné veci“ je samostatným pojmom práva Únie. [15] Je „vymedzený najmä so zreteľom na okolnosti, ktoré charakterizujú povahu právnych vzťahov medzi účastníkmi sporu alebo predmet tohto sporu“ [16].

41. V prejednávanej veci si žalovaný prenajal parkovacie miesto od žalobcu.

42. Žalovaný vo svojich vyjadreniach tvrdí, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania vo veci samej je nájomnou zmluvou, a nie zmluvou o poskytovaní služieb. Táto klasifikácia podľa žalovaného skráti premlčaciu lehotu uplatňujúcu sa na žaloby podané na základe takejto zmluvy. Z tohto dôvodu spochybňuje právomoc chorvátskych notárov podľa vnútroštátneho práva a tvrdí, že podľa chorvátskych právnych predpisov majú vo veciach nájomných zmlúv právomoc súdy.

43. Bez ohľadu na opodstatnenosť týchto tvrdení ide o otázku, ktorú prejednáva vnútroštátny súd. Nemá to vplyv na otázku položenú Súdnemu dvoru, teda, či dotknutá zmluva spadá do rozsahu pôsobnosti „občianskych a obchodných vecí“ podľa nariadenia. [17]

44. Na nájomnú zmluvu, ako aj na zmluvu o poskytovaní služieb sa v podstate môže vzťahovať pojem „občianske a obchodné veci“, ktorý „by sa mal vzťahovať na všetky hlavné občianske a obchodné veci okrem určitých presne vymedzených vecí“. [18] Výnimky treba vykladať reštriktívne. [19]

45. Zmluva medzi dvomi súkromnými osobami o poskytovaní parkovacieho miesta by za normálnych okolností spadala pod pojem občianske a obchodné veci. To však bolo spochybnené, pretože žalobca je podnikom s verejnou kapitálovou účasťou a jeho právomoc mu bola zverená aktom orgánu verejnej moci. [20]

46. Otázkou teda je, či je týmto uvedená zmluva medzi účastníkmi konania vylúčená z oblasti pôsobnosti nariadenia.

47. Podľa môjho názoru nie, a to z nasledujúcich dôvodov.

48. Článok 1 ods. 1 nariadenia výslovne vylučuje z rozsahu pôsobnosti nariadenia „daňové, colné a správne veci a… zodpovednosť štátu za úkony a opomenutia pri výkone štátnej moci (*acta iure imperii*)“. Táto výnimka bola potvrdená a vymedzená judikatúrou, ktorá uvádza, že „do pôsobnosti [nariadenia] nepatria len spory medzi verejným orgánom a súkromnoprávnou osobou, pokiaľ uvedený orgán koná v rámci výkonu verejnej moci“ [21].

49. Nič v prejednávanej veci nenaznačuje, že by zmluva o poskytnutí parkovacieho miesta v danom prípade predstavovala „*acta iure imperii*“, t. j., konanie pri výkone verejnej moci. Je pravda, že žalobca vykonáva činnosť, ktorú je poverený vykonávať na základe aktu orgánu verejnej moci. Táto činnosť, teda prenajímanie parkovacieho miesta, je však štandardnou obchodnou činnosťou. Samotná skutočnosť, že poverenie na výkon tejto činnosti bolo udelené na základe aktu orgánu verejnej moci, túto činnosť automaticky nemení na „*acta iure imperii*“. Zo spisu nevyplýva, že by pri výkone tejto

15 — Rozsudok z 15. februára 2007, Lechouritou a i. (C-292/05, EU:C:2007:102, bod 29 a citovaná judikatúra).

16 — Rozsudok z 11. apríla 2013, Sapir a i. (C-645/11, EU:C:2013:228, bod 32 a citovaná judikatúra).

17 — Mohlo by to mať vplyv na osobitný základ pre určenie právomoci v nariadení (článok 7 sa týka zmlúv o poskytovaní služieb a článok 24 nájmu nehnuteľností), neovplyvňuje to však nižšie uvedenú analýzu.

18 — Pozri bod 10 odôvodnenia.

19 — Pozri napríklad rozsudok z 23. októbra 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines (C-302/13, EU:C:2014:2319, bod 27).

20 — Pozri bod 15 a nasl. vyššie.

21 — Rozsudok z 1. októbra 2002, Henkel (C-167/00, EU:C:2002:555, bod 26 a citovaná judikatúra).

činnosti žalobca vykonával právomoc odchyľujúcu sa od právnych predpisov uplatniteľných na vzťahy medzi súkromnými osobami. [22] V skutočnosti z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že neexistencia výnimky týkajúcej sa tohto typu zmluvy bola potvrdená rozhodnutím Ustavni sud (Ústavný súd Chorvátska).

50. Navyše suma, ktorú si žalobca vymáha od žalovaného, zrejme predstavuje protihodnotu za službu poskytnutú zo strany žalobcu. Nič v spise nenaznačuje, že by išlo o pokutu alebo sankciu.

51. Tento záver nie je spochybnený skutočnosťou, že žalobca je podnikom s verejnou kapitálovou účasťou. Takéto vlastníctvo nie je samé osebe porovnateľné so situáciou, kedy by uvedený členský štát vykonával verejnú moc. Platí to o to viac v prípade, kedy sa subjekt, ktorého vlastníkom je štát, správa ako bežný hospodársky subjekt na danom trhu. [23]

52. Z vyššie uvedených dôvodov navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prvú otázku položenú vnútroštátnym súdom takto: nariadenie č. 1215/2012 je uplatniteľné za takých okolností, o aké ide v prejednávanej veci, kedy je zmluva o využívaní parkovacieho miesta uzavretá medzi na jednej strane súkromnou osobou a na druhej strane podnikom s verejnou kapitálovou účasťou, ak v prípade neskôr uvedeného nejde o výkon verejnej moci.

2. O druhej otázke

53. Podstatou druhej prejudiciálnej otázky vnútroštátneho súdu je, či sa nariadenie týka tiež „právomoci notárov v Chorvátskej republike“.

54. Vnútroštátny súd výslovne neuvádza, ktorých osobitných ustanovení nariadenia sa táto otázka týka. V skutočnosti však otázkou je, či chorvátski notári, ktorí vydávajú exekučné príkazy, sú považovaní za „súdy alebo tribunály“ vydávajúce „rozsudky“ v zmysle nariadenia.

55. Z nižšie uvedených dôvodov zastávam názor, že notári nie sú v tomto zmysle „súdmi alebo tribunálmi“.

a) O prípustnosti

56. Pred posúdením podstaty tejto otázky je potrebné sa zaoberať otázkou prípustnosti.

57. V prejednávanej veci žalovaný napadol exekučný príkaz. V dôsledku toho bola právomoc postúpená chorvátskym súdom. Vzhľadom na to, že notár už nemá právomoc rozhodovať spor, stáva sa druhá otázka vnútroštátneho súdu čisto hypotetickou, a teda neprípustnou?

58. Podľa môjho názoru nie.

59. Podľa ustálenej judikatúry platí pri otázkach položených vnútroštátnym súdom prezumpcia relevantnosti. [24] Súdny dvor môže zamietnuť návrh vnútroštátneho súdu na začatie prejudiciálneho konania len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá žiadnu súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené.

22 — Rozsudok z 1. októbra 2002, Henkel (C-167/00, EU:C:2002:555, bod 30).

23 — Rozsudok z 23. októbra 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines (C-302/13, EU:C:2014:2319, bod 37).

24 — Pozri nedávny rozsudok z 11. novembra 2015, Pujante Rivera (C-422/14, EU:C:2015:743, bod 20 a citovanú judikatúru).

60. V prejednávanej veci sa mi tento predpoklad relevantnosti nezdá byť jednoznačne vyvrátený. Nie je jasné, aké dôsledky na vnútroštátne konanie by mala negatívna odpoveď Súdneho dvora na druhú otázku. Na jednej strane je možné že takáto odpoveď nebude mať žiadny vplyv, keďže vec prejednáva vnútroštátny súd a nie notár. Na druhej strane odpoveď na druhú otázku tiež môže, nepochybne v prípade, ak je záporná, narušiť celé vnútroštátne konanie. Tieto otázky sú upravené vnútroštátnym právom. Je na vnútroštátnom súde, nie na Súdnom dvore, aby ich posúdil.

61. Zastávam teda názor, že druhá otázka je prípustná.

b) O podstate

i) Poznámky týkajúce sa prijatia nariadenia č. 1215/2012 v zmysle pristúpenia Chorvátska

62. Pojem „súd alebo tribunál“ nie je v nariadení definovaný. Článok 3 nariadenia však stanovuje, že pojem „súd“ zahŕňa notárov v Maďarsku v skrátených konaniach týkajúcich sa platobných rozkazov a exekučného orgánu vo Švédsku v skrátených konaniach týkajúcich sa platobných rozkazov a pomoci. V nariadení nie je žiadne podobné ustanovenie odkazujúce na notárov v Chorvátsku vydávajúcich exekučné príkazy.

63. Nariadenie bolo prijaté 12. decembra 2012, teda niekoľko mesiacov pred pristúpením Chorvátska k Európskej únii 1. júla 2013, ale po uverejnení aktu o pristúpení z 24. apríla 2012, ktorý obsahuje zoznam technických úprav týkajúcich sa sekundárnych právnych predpisov. [25]

64. Je možné tvrdiť, že toto nariadenie spadá do právneho vákua: príliš neskoro na prijatie technických úprav v rámci prístupového procesu, a príliš skoro na to, aby Chorvátsko mohlo ovplyvniť jeho obsah, ako jeden z členských štátov Európskej Únie.

65. Na základe toho chorvátska vláda tvrdí, že bolo jednoducho nemožné, aby boli notári zahrnutí do článku 3 nariadenia.

66. Hoci chápem praktické otázky týkajúce sa časového obdobia nariadenia, nemyslím si, že by takéto úvahy mali ovplyvniť výklad rozsahu pôsobnosti nariadenia. Zásada právnej istoty vyžaduje, aby bol výklad ustanovení práva Únie založený na znení týchto ustanovení. V prípade, že je znenie nejednoznačné, tieto nejasnosti musia byť objasnené v zmysle kontextu a účelu ustanovenia.

67. Neobvyklé situácie však neodôvodňujú zrušenie týchto všeobecných pravidiel legislatívneho výkladu. Rôzne prípady vedú k nesprávnym všeobecným pravidlám. Údajné zámery členského štátu, ktoré boli zmarené z dôvodu časového obdobia, by nemali prekrúcať výklad práva EÚ, ktorý musí byť jednotný vo všetkých členských štátoch. [26]

25 — Pozri prílohu III aktu o pristúpení.

26 — Je potrebné pripomenúť, že nič nebráni členskému štátu v tom, aby previedol tieto zámery do záväzných právnych predpisov, prostredníctvom obvyklých legislatívnych postupov na úrovni Únie.

ii) Sú notári v Chorvátsku vydávajúci exekučné príkazy „súdmi alebo tribunálmi“ vydávajúcimi „rozsudky“?

– Neexistencia platnej definície „súdu alebo tribunálu“

68. Nariadenie definuje „rozsudky“ veľmi široko. Definícia sa výrazne líši od všetkých vnútroštátnych kategorizácií definujúcich „rozsudok“ tým, že používa výraz: „bez ohľadu na jeho označenie“ [27]. Okrem toho ostatné jazykové verzie majú tendenciu používať skôr všeobecnejší výraz, ktorý viac zodpovedá širokému anglickému výrazu „decision“ [napríklad „décision“ (francúzsky), „Entscheidung“ (nemecky), „beslissing“ (holandsky), „rozhodnutí“ (česky)]. Príklady takýchto „rozhodnutí“, ktoré sú uvedené v nariadení, sú rôzne: „uznesenia, nariadenia, rozhodnutia alebo exekučný príkaz… rozhodnutie o určení trov alebo výdavkov“. Výraz „exekučný príkaz“ je teda v definícii jasne zahrnutý.

69. Rozhodnutiami sú však len „rozsudky“ v zmysle nariadenia, ak ich vydali „súdy alebo tribunály“ [28]. Pojem „súd [alebo tribunál]“ [29] nie je v nariadení definovaný.

70. Z *inštitucionálneho* hľadiska prirodzený význam pojmu „súd alebo tribunál“ nebude zahŕňať notárov, ktorí nie sú „súdnym orgánom“, [30] to znamená, že nie sú súčasťou štruktúry súdneho systému. [31] Z *funkčného hľadiska* sú v samotnom práve EÚ uznávané „základné rozdiely“ medzi notárskymi a súdnymi funkciami v rámci právnych systémov. [32] Notári síce môžu vykonávať v určitých osobitných prípadoch súdne funkcie, nie je to však ich typická a/alebo hlavná úloha. V dôsledku toho, a skôr z funkčného hľadiska, notári nie sú súdmi „v pravom [bežnom] slova zmysle“ [33].

71. Význam, ktorý treba klásť prirodzenej povahe pojmu „súd alebo tribunál“ v prejednávanej veci, je však pravdepodobne menší v dôsledku rôznych prekladov príslušného pojmu v jednotlivých jazykových verziách. Napríklad chorvátska verzia obsahuje „súdy“ (sud), francúzska verzia „orgány vykonávajúce súdnu právomoc“ (juridiction), španielska verzia „súdne orgány“ (órgano jurisdiccional), nemecká verzia „tribunály“ (Gericht), česká verzia „súdy“ (soud), talianska verzia „súdne orgány“ (autorità giurisdizionale).

72. Vzhľadom na to, že prirodzený význam týchto pojmov nie je celkom jednoznačný, skôr než predložím moje návrhy v danej veci, posúdim dva kľúčové aspekty kontextu a cieľa nariadenia.

73. Po prvé článok 3 nariadenia je zaujímavý. Výslovne označuje notárov v Maďarsku a exekučný orgán vo Švédsku (pri prijímaní niektorých aktov) ako „súdy“ „na účely nariadenia“.

27 — Rozsudok z 15. novembra 2012, Gothaer Allgemeine Versicherung a i. (C-456/11, EU:C:2012:719, bod 26 a nasl.).

28 — Zo samotného pojmu „judgment“ v angličtine (a v chorvátčine „sudska odluka“) vyplýva druh subjektu, ktorý má tento akt prijať. Ďalšia požiadavka stanovená v článku 2 písm. a) nariadenia, podľa ktorej rozsudky musia byť vydané súdmi *„členského štátu“*, nie je v prejednávanej veci sporná.

29 — Anglické znenie nariadenia používa pojmy „court“ a „court or tribunal“ zameniteľne. Ostatné jazykové verzie sú jednotnejšie a používajú len jeden pojem.

30 — Rozsudky z 2. júna 1994, Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, bod 17), a zo 14. októbra 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, bod 45).

31 — Pojem „rozsudok“ sa vzťahuje aj na niektoré akty prijaté „súdnym úradníkom“. Týchto úradníkov je teda možné považovať za súčasť „súdu“ [pozri rozsudok z 2. júna 1994, Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, body 16 a 17)]. V prejednávanej veci však bola právomoc vydávať exekučné príkazy postúpená *externe* na notára, teda mimo inštitucionálnu štruktúru súdneho systému, a nie *vnútorne*, v rámci samotnej štruktúry súdneho systému.

32 — Rozsudok z 1. októbra 2015, ERSTE Bank Hungary (C-32/14, EU:C:2015:637, bod 47).

33 — Pozri bod 20 odôvodnenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve (Ú. v. EÚ L 201, 2012, s. 107).

74. Tento prístup vysiela veľmi silný signál, že normotvorca nepovažuje notárov v Maďarsku a exekučný orgán vo Švédsku automaticky za orgány, ktoré spadajú pod definíciu pojmu „súd alebo tribunál“ [34]. Ak by tomu tak bolo, ich explicitné uvedenie v danom zozname by nemalo význam. Článok 3 predstavuje jasne výnimku rozširujúcu prirodzený význam pojmu „súd alebo tribunál“.

75. V rozpore s tým, čo uvádza chorvátska vláda, článok 3 by nemal byť podľa môjho názoru vykladaný tak, že uvádza iba hraničné prípady. Ako už bolo uvedené vyššie, je tomu tak aj preto, že notári (a exekučný orgán) [35] nie sú „súdmi alebo tribunálmi“ v bežnom slova zmysle tohto pojmu. Navyše, ak by sa notári bežne považovali za „súdy alebo tribunály“, *quod non*, nie je jasné, prečo by bolo nutné túto skutočnosť výslovne uvádzať a len vo vzťahu k osobitným funkciám notárov v Maďarsku, nie však vo vzťahu k ostatným funkciám alebo notárom v iných členských štátoch. [36]

76. Zdá sa teda, že štruktúra a znenie článkov 2 a 3 nariadenia potvrdzujú vyňatie notárov z pojmu „súd alebo tribunál“.

77. Po druhé paralelná legislatíva, ktorá sa zaoberá právomocou, uznávaním a výkonom v osobitných oblastiach (a všeobecnejšie v občianskych právnych sporoch) [37] je tiež zaujímavá. Tieto nástroje ponúkajú viaceré rozdielne prístupy. Niektoré obsahujú výslovné definície „súdu“, ktoré sú široké a rozmanité [38] (môžu používať a definovať rôzne pojmy). [39] Ostatné nedefinujú samotný základný pojem, ale sú doplnené o osobitosti, napríklad zoznamom konkrétnych subjektov, ktoré sa majú v každom prípade považovať za „súdy“. [40] Tak je to v prípade nariadenia č. 1215/2012. [41]

78. Podstata sporu spočíva v tom, že v rámci jednotlivých nástrojov v oblasti procesného konania EÚ je málo horizontálneho súladu, nieto ešte zhody. Návrat k systémovému prístupu preto nebude smerovať k zlepšeniu. Pojem „súd“ zjavne vo výraznej miere závisí od legislatívneho kontextu a cieľa jednotlivých opatrení. V niektorých prípadoch existuje zjavná túžba stanoviť konkrétnu a *ad hoc* definíciu, zatiaľ čo v iných prípadoch sa používa skôr všeobecnejší, nedefinovaný pojem (sprevádzaný osobitosťami).

79. Je preto potrebné obozretne pristupovať k všeobecnému prevzatiu zjavne súvisiacich špecifických definícií. Rovnako tak sa javí byť zložité stanoviť jednu a komplexnú definíciu pojmu „súd alebo tribunál“ v rámci Únie.

34 — Z dokumentov týkajúcich sa prípravných prác nevyplýva dôvod vloženia článku 3.

35 — Ich samotný názov by mohol viesť k názoru, že sú súčasťou výkonnej moci a nie súdnej moci. V obdobnej právnej úprave sú uvádzané ako „správne orgány“ (pozri poznámku pod čiarou 41).

36 — Je potrebné uviesť, že maďarskí notári nie sú uvedení v zodpovedajúcom článku 4 ods. 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky (Ú. v. EÚ L 143, 2004, s. 15; Mim. vyd. 19/007, s. 38). Pozri tiež *a contrario* poznámku pod čiarou 33 k bodu 20 odôvodnenia nariadenia č. 650/2012.

37 — Pozri napríklad nariadenie č. 805/2004 (európsky exekučný titul); nariadenie č. 650/2012 (dedičské veci); Luganský dohovor zo 16. septembra 1988 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 339, 2007, s. 3); nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, 2003, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 243); nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (Ú. v. EÚ L 399, 2006, s. 1); nariadenie Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (Ú. v. EÚ L 7, 2009, s. 1); nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach (Ú. v. EÚ L 181, 2013, s. 4) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (Ú. v. EÚ L 199, 2007, s. 1).

38 — Napríklad pojem „súd“ môže byť definovaný z hľadiska oblasti pôsobnosti nariadenia podľa článku 2 ods. 1 nariadenia č. 2201/2003 a článku 3 ods. 2 nariadenia č. 650/2012. V obidvoch prípadoch majú členské štáty povinnosť oznámiť Komisii (mimosúdne) orgány, ktoré spadajú pod definíciu „súd“ (nariadenie č. 650/2012, článok 79; nariadenie č. 2201/2003, článok 68). Iný prístup zahrňuje priame rešpektovanie definícií členského štátu (to znamená, že súdmi sú orgány, ktoré sú takto jednotlivými právnymi systémami označené). Je to tak v prípade článku 62 Luganského dohovoru, na ktorý výslovne odkazovali vlády Nemecka a Švajčiarska.

39 — Pozri napríklad článok 3 ods. 4 nariadenia č. 606/2013, ktorý definuje „vydávajúce orgány“ ako „súdne orgány“, a niektoré ďalšie orgány, ktorých rozhodnutia môžu byť „predmetom preskúmania zo strany súdneho orgánu a mať podobnú právnu silu a účinky, ako má rozhodnutie súdneho orgánu v rovnakej veci“.

40 — V nariadení č. 861/2007 bol použitý ešte iný prístup. Toto nariadenie neobsahuje definíciu základného pojmu „súd alebo tribunál“, ale v odôvodnení uvádza napríklad, že súd musí byť obsadený osobou, ktorá je kvalifikovaná vykonávať funkciu sudcu a musí rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho procesu (body 9 a 27 odôvodnenia).

41 — Ako vyplýva z jeho článku 3. Pozri tiež nariadenie č. 805/2004. Nariadenie č. 4/2009 nedefinuje „súd“, ale uvádza, že medzi „súdy“ patria „správne orgány“, ktoré sú uvedené v prílohe X (tento zoznam zahrňuje aj exekučný orgán vo Švédsku).

80. Zároveň, ako poznamenala najmä Komisia a chorvátska vláda, pojem „súd alebo tribunál“ použitý v článku 2 písm. a) nariadenia je ten istý ako pojem použitý v článku 267 ZFEÚ. Zdá sa, že vo väčšine jazykových verzií je pojem použitý v nariadení totožný s pojmom obvykle použitým na označenie orgánov, ktoré môžu Súdnemu dvoru predkladať návrhy na začatie prejudiciálneho konania.

81. Judikatúra týkajúca sa článku 267 ZFEÚ je bohatá. Všeobecné prevzatie judikatúry týkajúcej sa článku 267 ZFEÚ do inej oblasti sa však javí byť zložité. V každom prípade je to do určitej miery možné,[42] je však potrebné mať na pamäti, že definícia v článku 267 ZFEÚ sa vyvíjala v rôznych kontextoch a na rôzne účely. To znamená, že stanovisko prijaté podľa článku 267 ZFEÚ naďalej poskytuje užitočné východisko. Prinajmenšom poskytuje základné charakteristiky inštitúcie, ktorú je možné nazývať „súdom alebo tribunálom“.

– Navrhovaná dvojstupňová definícia

82. Ako by mal byť pojem „súd [alebo tribunál]“ definovaný v kontexte nariadenia č. 1215/2012? Ako majú vnútroštátne súdy, ktoré musia uznať a vykonať akty vydané zahraničnými orgánmi, zistiť, že tieto orgány sú „súdmi alebo tribunálmi“?

83. Vzhľadom na osobitné účely nariadenia č. 1215/2012 navrhujem dvojstupňový prístup pojmu „súd alebo tribunál“ pozostávajúci z:

— východiskovej *inštitucionálnej* definície (založenej na jednoduchom odkaze na uznávané súdne štruktúry členských štátov),

— opravenej, vo výnimočných prípadoch prostredníctvom práva Únie, *funkčnej* definície (pozostávajúcej z kritérií stanovených v článku 267 ZFEÚ, ale uplatňovaných reštriktívne).

84. Tento dvojstupňový prístup, ktorý by bolo možné označiť jednoducho ako „inštitucionálnu definíciu s bezpečnostnou poistkou“ by podľa môjho názoru najlepšie zodpovedal osobitným účelom nariadenia č. 1215/2012. Na jednej strane umožňuje, aby sa vo väčšine bežných prípadov konalo rýchlo. Na druhej strane umožňuje, aby sa riešenie zložitejších prípadov hľadalo v už existujúcej judikatúre Súdneho dvora, aj keď uplatnené v mierne pozmenenej podobe.

85. Štandardná definícia pojmu „súd alebo tribunál“ by mala byť jednoduchá a mala by byť založená na inštitucionálnom prístupe: „súd alebo tribunál“ je súdny orgán členského štátu. Je to orgán, ktorý je súčasťou súdnej štruktúry členského štátu a ktorý je ako taký uznaný.[43]

86. Tento inštitucionálny prístup definície „súdu alebo tribunálu“ je podporený existujúcou judikatúrou Súdneho dvora.[44] Podľa judikatúry sa Súdny dvor vo všeobecnosti nezaoberá skutočnosťou, či posudzovaný orgán je „súdom alebo tribunálom“. Ako príklad zo súdnej praxe možno uviesť, že za „súdy alebo tribunály“ sa *samozrejme* považuje anglický High Court of Justice (vyšší súdny dvor),[45] Arondissementsrechtsbank (holandský okresný súd),[46] alebo francúzsky krajský súd (Tribunal de Grande Instance).[47]

42 — Pozri rozsudok z 19. septembra 2006, Wilson (C-506/04, EU:C:2006:587, body 47 a 48), v ktorom bola na účely výkladu sekundárneho práva prevzatá definícia vytvorená podľa článku 267 ZFEÚ.

43 — V prejednávanej veci to síce nie je relevantné, ale takáto definícia by v zásade nemala vylučovať súdy alebo tribunály spoločné pre niekoľko členských štátov, ako je napríklad Súdny dvor BENELUX-u (pozri bod 11 odôvodnenia nariadenia).

44 — Pozri rozsudky z 2. júna 1994, Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, bod 17), a zo 14. októbra 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, bod 45). V týchto veciach Súdny dvor používa pojem „súdny orgán“ zrejme ako synonymum pre pojem „súd alebo tribunál“.

45 — Rozsudok z 2. apríla 2009, Gambazzi (C-394/07, EU:C:2009:219).

46 — Rozsudok zo 14. októbra 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615).

47 — Rozsudok z 21. mája 1980, Denilauler (C-125/79, EU:C:1980:130).

87. Diskusie v týchto prípadoch vyvoláva skôr typ vybraného konania, a to, či výsledné opatrenie predstavuje „rozsudok“ v zmysle súčasného článku 2 písm. a) nariadenia. Môže to byť sporné s ohľadom, napríklad, *ex parte* alebo dočasnej povahy konaní. Inými slovami „funkčná“ alebo „procesná“ analýza sa týka predovšetkým posúdenia *aktu*, nie *inštitúcie*, ktorá ho prijíma.

88. Najdôležitejšie je pravdepodobne to, že štandardná inštitucionálna definícia „súdu [alebo tribunálu]“ je nielen v súlade s prirodzeným významom tohto pojmu, ale že súčasne najlepšie odráža účel nariadenia. Týmto účelom je vzájomné uznávanie a rýchlosť, ako aj predvídateľnosť pri výkone spravodlivosti. Tento účel si vyžaduje jednoduchosť. Posudzovanie z prípadu na prípad nie je na tento účel zjavne primerané. Vyžaduje si tiež dôveru. Ak je orgán zjavne súčasťou (alebo zjavne nie je súčasťou) súdnych orgánov vydávajúceho členského štátu, prečo by vykonávajúci členský štát, hoci výnimočne, túto skutočnosť vôbec spochybňoval?[48]

89. S týmto celkovým účelom sa spája otázka: v prípade, že by štandardná definícia „súdu alebo tribunálu“ na účely nariadenia č. 1215/2012 mala byť autonómnou definíciou práva Únie, predpokladal by Súdny dvor, že vnútroštátne súdy si budú overovať splnenie všetkých častí tejto definície v každom jednom prípade, v ktorom sa uznanie podľa nariadenia vyžaduje? Mal by každý súd prvého stupňa v členskom štáte X, ktorý bol požiadaný o vykonanie rozsudku, začať skúmať, či súd prvého stupňa v členskom štáte Y, ktorý vydal rozsudok, bol alebo nebol nezávislým a nestranným orgánom súdnej povahy, zriadeným podľa zákona, ktorý má trvalý charakter a ktorý rozhoduje v kontradiktórnych konaniach?

90. Rozumná odpoveď znie jednoznačne „nie“. Štandardný prístup musí byť inštitucionálny: súdy alebo tribunály, ktoré sú súčasťou obvyklej súdnej štruktúry členského štátu, sa jednoducho považujú za „súdy alebo tribunály“ na účely nariadenia č. 1215/2012 bez toho, aby bolo potrebné ďalšie samostatné overenie. Ide opäť o prejav vzájomnej dôvery: kým sa dôrazne a jasne nepreukáže opak, súdom je pre mňa to, čo považujete za súd vy.

91. Štandardná inštitucionálna definícia má aj iný praktický dôsledok: berie do úvahy *vnútorné delegovanie* v rámci vnútroštátnych súdov, najmä súdov prvej inštancie. Skutočnosť, že opatrenie vydané v mene inštitúcie je podpísané úradníkom, tajomníkom alebo iným zástupcom súdu, ktorý je na to na základe vnútroštátneho práva oprávnený, väčšinou v skrátených konaniach, v nesporových konaniach alebo vo veciach s nízkou hodnotou sporu, nespochybňuje klasifikáciu orgánu ako „súdu alebo tribunálu“. Presnejšie povedané, to, kto rozhoduje alebo podpisuje, môže mať význam pri určovaní, či dané opatrenie predstavuje „rozsudok“, ale to je už iná otázka.

92. Naopak, ak sa členský štát rozhodne delegovať súdnu funkciu *externému orgánu*, ktorý je postavený mimo systém súdov, orgán, ktorý je takto delegovaný, nie je len zo samotného dôvodu delegovania považovaný za „súd alebo tribunál“.

93. Nevšímať si toto rozlíšenie by bolo podľa môjho názoru v rozpore s prirodzeným významom pojmu „súd alebo tribunál“, ako aj so štruktúrou článkov 2 a 3 nariadenia. Malo by to tiež veľmi nežiaduce a nepraktické dôsledky.

94. Hoci štandardné pravidlá sú vo väčšine prípadov najlepším praktickým riešením,[49] problém tu nekončí. Vždy tu môžu nastať neočakávané a výnimočné situácie. Navyše prijatie čisto vnútroštátnej inštitucionálnej definície „súdu alebo tribunálu“ by v konečnom dôsledku záviselo úplne na členských štátoch a ich voľbe štruktúry súdneho systému. Bolo by to v rozpore s pôvodom tohto pojmu v rámci

48 — Tým samozrejme nie je vylúčené, aby príslušný akt bol označený ako „rozsudok“.

49 — To potvrdzuje skutočnosť, že hoci Bruselský dohovor nadobudol platnosť pred viac než 40 rokmi, Súdny dvor sa doteraz nezaoberal konkrétnym významom pojmu „súd alebo tribunál“ v tomto kontexte.

Únie.[50] Rovnako tak stanovenie samostatného, výlučne autonómneho pojmu „súdu“ z hľadiska práva Únie, by nebolo z hľadiska jeho účelu vhodné. Z vyššie uvedených dôvodov by to viedlo k mnohým praktickým problémom. Definícia vyžaduje, aby vnútroštátny a európsky rozmer práva zodpovedal prvému a druhému stupňu na tomto mieste navrhovaného prístupu.

95. Pokiaľ ide o druhý stupeň navrhovaného prístupu, prichádzajú podľa mňa do úvahy (prinajmenšom) dve situácie, kedy je možné *výnimočne* spochybniť štandardnú inštitucionálnu definíciu a podrobnejšie posúdiť, či orgán je alebo nie je súdom alebo tribunálom.

96. Po prvé rozhodnutia v občianskych a obchodných veciach spadajúce v zásade do vecnej pôsobnosti nariadenia budú delegované *vnútorne v* rámci súdneho systému členského štátu, avšak spôsobom, ktorý vyvoláva vážne a zjavné obavy ústavnoprávnej povahy. V rámci tejto kategórie sú možné dva scenáre: členský štát sa bude snažiť o to, aby ako „všeobecné súdy“ v jeho súdnom systéme boli označené inštitúcie a/alebo jednotlivci, ktorí sú jednoducho, bez ohľadu na ich formálne označenie, neprijateľní ako súdy pre iné členské štáty.[51] Prípadne, opäť v naozaj výnimočných prípadoch, je možné, že by všeobecné súdy členského štátu boli postihnuté takou nefunkčnosťou, ktorá by sťažovala automatické vzájomné uznávanie.[52] V obidvoch týchto prípadoch by posúdenie príslušných orgánov založené na autonómnej definícii práva EÚ malo poskytnúť potrebnú nápravu.

97. Po druhé činnosť, ktorá by sa mohla považovať za súdnu funkciu, bola delegovaná *externe* orgánu, ktorý na prvý pohľad nie je súčasťou súdneho systému členského štátu. Dalo by sa očakávať, že druhý scenár bude oveľa pravdepodobnejší ako ten predchádzajúci. Zdá sa, že je to tak v prejednávanej veci. Malo by byť možné opierať sa podrobnejšiu definíciu „súdu alebo tribunálu“, ktorá je založená výlučne na práve Únie.

98. Aká by mala byť táto definícia? Z vyššie uvedených dôvodov považujem za nevhodné rozsiahle prebratie definícií, ktoré vznikli v rôznych kontextoch iných nástrojov sekundárneho práva.

99. Rovnako, ako už bolo uvedené vyššie (bod 80 týchto návrhov), nariadenie č. 1215/2012 používa rovnakú terminológiu, aká je použitá v článku 267 ZFEÚ.

100. Existujú dobré normatívne a pragmatické dôvody na to, aby sa nestrácal čas vytvorením niečoho, čo už existuje, teda nevytvárať úplne nové definície. Z normatívneho hľadiska je koherencia právnych predpisov dôležitým prvkom predvídateľnosti a zákonnosti. Ako už bolo uvedené v bodoch 77 a 78, ide o oblasť, ktorá sa vyznačuje vysokým stupňom definičnej osobitosti. V dôsledku toho sa bude viac odporúčať postupné zjednotenie jednotlivých nástrojov, skôr než vytváranie novej definície. Pragmaticky povedané, kritérium stanovené v článku 267 ZFEÚ celkom dobre zachytáva typické vlastnosti orgánu súdnej povahy, ktorý by bolo možné považovať za „súd alebo tribunál“.

50 — To v prípade nariadenia č. 1215/2012 nebolo úmyslom, čo naznačuje skutočnosť, že pôvodný návrh nariadenia predložený Komisiou definoval „súd“ ako „všetky orgány, ktorým členský štát priznáva právomoc vo veciach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia“ [návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, KOM/2010/0748, v konečnom znení – COD 2010/0383, článok 2 písm. c)]. Táto definícia však nebola v texte ponechaná.

51 — Ako príklad v tejto kategórii je možné uviesť niekoľko zjavne absurdných príkladov. Dôležitejšie je však zdôrazniť, že účel autonómnej definície v takýchto prípadoch nemusí byť predovšetkým v záujme Únie, ale predovšetkým v záujme ostatných členských štátov.

52 — Pozri, pokiaľ ide o širšiu analógiu, rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 98 a nasl.).

101. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby v prípadoch, ako je tento, kde bolo spochybnené štandardné inštitucionálne označenie daného orgánu, mohlo byť toto označenie prehodnotené na základe charakteristík používaných na označenie „súdov alebo tribunálov“ v zmysle judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa článku 267 ZFEÚ. To znamená určiť, či dotknutý vnútroštátny orgán má všetky jednotlivé charakteristiky, obvykle uvedené v definícii, teda: či je orgán zriadený zákonom; má trvalý charakter; jeho jurisdikcia je záväzná; konanie má kontradiktórnu povahu; či uplatňuje právne predpisy; a je nezávislý. [53]

102. Snaha vyhýbať sa vytváraniu niečoho, čo už existuje, nevylučuje, aby jeho použitie bolo zmenené alebo prispôsobené. V prejednávanej veci takéto prispôsobenie nespočíva v tom, *aké* kritériá by sa mali použiť, ale skôr *akým spôsobom* by sa mali použiť v osobitnom kontexte nariadenia č. 1215/2012.

103. Prispôsobenie, ktoré tu navrhujem, berie do úvahy rôzne ciele na jednej strane mechanizmu návrhu na začatie prejudiciálneho konania a na druhej strane nariadenia. V rámci návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa vedie dialóg medzi súdmi a posilňuje sa jednotnosť práva Únie. Nariadenie je nástrojom vzájomného uznávania a voľného pohybu súdnych rozhodnutí, spočívajúce v rýchlosti, jednoduchosti a predvídateľnosti, [54] ale založené na vzájomnej dôvere zodpovedajúcej štandardom súdnej ochrany.

104. Tento rozdiel, pokiaľ ide o cieľ, sa musí samozrejme odrážať v odlišnom prístupe k spôsobom uplatňovania rovnakých kritérií. Pokiaľ ide o prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania, prax by mohla byť označená ako zhovievavejší prístup „v prípade pochybností je návrh prípustný“. V rámci predchádzajúceho opisu tejto flexibility, vo svojej povahe skôr teoretickej, bolo naznačené, že by mohli byť prijaté aj návrhy na začatie prejudiciálneho konania, ktoré podal Sancho Panza, konajúci ako guvernér ostrova Barataria. [55]

105. Vzhľadom na veľmi odlišný kontext a cieľ nariadenia je však podľa môjho názoru potrebné *reštriktívne* uplatňovať rovnaké kritériá. V skutočnosti vzájomná dôvera vyžaduje jasnosť a uistenie, ktoré v hraničných prípadoch, keď sa vyžaduje výkon aktov orgánu členského štátu, poskytujú dostatočné záruky, pokiaľ ide o nezávislosť, nestrannosť, kontradiktórnosť a celkové rešpektovanie práva na obhajobu. Vyššie uvedené faktory (v bode 101) by sa preto nemali považovať za doplnkové alebo ako viac či menej dôležité prvky celkového posúdenia. Naopak zastávam názor, že by sa mali považovať za určitý zoznam kritérií.

106. Inými slovami v osobitnom kontexte nariadenia č. 1215/2012 by sa mal v druhom stupni prípadného funkčného posúdenia povahy vnútroštátneho orgánu uplatňovať *reštriktívny* prístup: musia byť splnené všetky kritériá, bez možnosti kompenzácie alebo celkového posúdenia. [56]

107. Stručne povedané, uzatvárajúc to donkichotskou metaforou spomínanou vyššie: rozšíriť definíciu súdu alebo tribunálu podľa článku 267 ZFEÚ a prijať prejudiciálnu otázku, ktorú by položil Sancho Panza, v rámci svojej funkcie guvernéra ostrova Barataria, by bolo možné. Koniec koncov, na zodpovedanie otázok podporujúcich jednotu a zrozumiteľnosť práva by sa malo vo všeobecnosti pozerať pozitívne. Niečo iné je však vykonávať rozhodnutia vydané guvernérom Sanchom Panzom proti jednotlivcom na rôznych ostrovoch.

53 — Pozri napríklad rozsudok zo 17. septembra 1997, Dorsch Consult (C-54/96, EU:C:1997:413, bod 23), ktorý bol nedávno potvrdený rozsudkom z 24. mája 2016, MT Højgaard a Züblin (C-396/14, EU:C:2016:347, bod 23).

54 — Rozsudok z 15. novembra 2012, Gothaer Allgemeine Versicherung a i. (C-456/11, EU:C:2012:719, bod 26).

55 — Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer vo veci De Coster (C-17/00, EU:C:2001:366, bod 14).

56 — Vnútroštátne súdy sa v hraničných prípadoch samozrejme môžu (a v niektorých prípadoch musia) obrátiť na Súdny dvor podľa článku 267 ZFEÚ.

– Uplatnenie v prejednávanej veci

108. V prejednávanej veci a s ohľadom na návrh na začatie prejudiciálneho konania, ako aj na základe pripomienok predložených Súdnemu dvoru sa javí, že chorvátski notári nespĺňajú štandardnú inštitucionálnu definíciu „súdu alebo tribunálu“.

109. Mohli by byť aj napriek tomu označení ako „súdy alebo tribunály“ v rámci druhého stupňa navrhovaného prístupu, teda na základe uplatnenia „zoznamu kritérií podľa článku 267 ZFEÚ“?

110. Niektoré z týchto faktorov sú v prejednávanej veci pravdepodobne splnené, ako to obzvlášť uviedla chorvátska vláda. Bez ohľadu na to, či to tak je alebo nie, rozhodnúť o tom prináleží vnútroštátnemu súdu.

111. Zastávam však názor, ako uviedla Komisia a ako vyplýva z pojednávania, že konanie pred chorvátskymi notármi opísané v návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyvoláva silný dojem, že nejde o *kontradiktórne* konanie. V skutočnosti sa zdá, že to tak je, pretože právomoc v každom skutočnom spore musí byť postúpená súdu na základe uplatnenia článku 282 ods. 3 exekučného zákona.

112. V prípadoch uplatnenia definície „súd alebo tribunál“ podľa článku 267 ZFEÚ, nie je kontradiktórna povaha konania podmienkou *sine qua non*. Z vyššie uvedených dôvodov sa však domnievam, že ju je potrebné považovať za nevyhnutnú podmienku pri definovaní „súdu alebo tribunálu“ v zmysle nariadenia.

113. Aj keď je možné, že sa konanie postúpením na iný orgán *stane* kontradiktórnym konaním (a to veľmi ľahko), podľa môjho názoru to samo osebe nestačí na to, aby bol orgán, ktorému bola vec postúpená, označený za „súd alebo tribunál“ v zmysle nariadenia. Dôvod je jednoduchý: skutočná *inter partes*, kontradiktórna časť súdneho konania prebieha pred súdmi, nie však pred notárom.

iii) Návrhy týkajúce sa druhej otázky

114. Z vyššie uvedených dôvodov navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na druhú otázku vnútroštátneho súdu takto: na to, aby mohol byť subjekt označený ako „súd alebo tribunál“ v zmysle nariadenia č. 1215/2012, musí ísť o súdny orgán členského štátu, ktorý je súčasťou súdneho systému tohto štátu. V prípade pochybností však môže takýto subjekt spadať pod definíciu „súdu alebo tribunálu“, ak spĺňa nasledujúce kritériá i) je zriadený zákonom; ii) má trvalý charakter; iii) jeho jurisdikcia je záväzná; iv) konanie má kontradiktórnu povahu; v) uplatňuje právne predpisy a vi) je nezávislý.

V – **Návrh**

115. Navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na otázky položené Općinski sud u Puli-Pola (Mestský súd Pul, Chorvátsko) takto:

Prvá otázka:

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach je uplatniteľné za takých okolností, o aké ide v prejednávanej veci, keď je zmluva o využívaní parkovacieho miesta uzavretá medzi na jednej strane súkromnou osobou a na druhej strane podnikom s verejnou kapitálovou účasťou, ak v prípade neskôr uvedeného nejde o výkon verejnej moci.

Druhá otázka

Aby mohol byť subjekt označený ako „súd alebo tribunál“ v zmysle nariadenia č. 1215/2012, musí ísť o súdny orgán členského štátu, ktorý je súčasťou súdneho systému tohto štátu. V prípade pochybností však môže takýto subjekt spadať pod definíciu „súdu alebo tribunálu“, ak spĺňa nasledujúce kritériá i) je zriadený zákonom; ii) má trvalý charakter; iii) jeho jurisdikcia je záväzná; iv) konanie má kontradiktórnu povahu; v) uplatňuje právne predpisy a vi) je nezávislý.